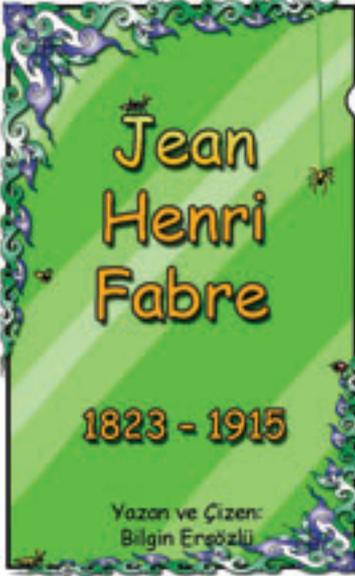

SİMİT ve PEYNİR'le "BİLİMİNSANI ÖYKÜLERİ"

Fransa'nın güneyinde Le Malaval kasabası. Yıl, 1830. Yoksul bir ailenin çocuğu olan Jean Henri Fabre, büyükbabası ve büyükannesiyile birlikte yaşamaktadır.

Jean Henri! Jean Henri haydi gel evladım!
Büyükannen çağırıyor, yemeğimiz
hazırmiş...

Beş dakikaya geliyorum
büyükbaba!

Al iştel!
İki adlı bir biliminsani daha!
Tek bir ad nelerine yetmiyor
bunların kil!

Neyse bu seferki kısa
ve kolay okunuyor:
"Jan Henri!"

Çocukluğunu yoksulluk içinde, bir oyuncakçı bile olmadan geçiren Jean Henri, yaşamını zenginleştirmenin güzel bir yolunu bulmuştur: Çevresindeki canlıları gözlemlemek!

Yeşil daldaki minik tırtıl,
Yaprığı yer kıtır kıtır!

Hah, o tırtılı
besleyedursun, ben gidip
şu sofraya bir göz atayım
Peynir' ciğim.

Otur oturduğun yerde Simit!
Söz, öykü bitince yemek
ısmarlayacağım sana.

Jean Henri, yemek boyunca bahçede gördüklerini anlatır.

...Bakalım tırtıllar bu yıl da
geçen yılkiyle aynı zamanda
mı kozalarını yapacak?

Kelebeğe dönüştüklerinde
belki yine resimlerini çizersin
küçük Henri'm!

Tavuk döner!

Efendim?

Yemek ısmarlayacağını
söyledin ya! "Tavuk döner
istiyorum" diyorum.

Tamam, ama ne olur
öyküye odaklan artık!

Ancak o çizim yaptığı defterleri alabilmek için bile paraya gereksinim vardır. Küçük Henri bunun da bir yolunu bulur. Ara sıra anne babasının yanına gittiğinde büyükbabasının bahçesinden topladığı meyveleri pazarda satır.

Limon alır mısınız
teyzeciğim?

Teşekkür ederim küçük,
evde limon var...

Ohoo! Öyle olur mu bu iş?
"Gel vatandaş gel! Limona gel!
En sulu limonlar burada!" diye bağırırsın.
Bak nasıl kapış kapış gidiyorlar.

Senden korkulur Simit!

Çocukluğunu bu şekilde bazen anne ve babasının bazen büyükanne ve büyükbabasının yanında, yoksulluk içinde geçiren Jean, kendi kendini yetiştirmek için elinden geleni yapar; Bol bol kitap okur, çevresinde gördükleriyle ilgili yazılar yazar, çizimler yapar. İzlenimlerini tanıdıklarıyla paylaşır, tartışır. Koşullar gereği okuluna düzenli olarak gidemese de derslerine gereken ilgiyi göstermeyi başarır. Sonunda kişisel çabalarıyla bir burs kazanarak ilkokul öğretmeni yetiştiren bir okula kaydolar. 19 yaşına geldiğinde diplomasına kavuşmuş ve artık bir ilkokul öğretmeni olmuştur. Çocukluğundan beri ilgisini çeken doğa ve doğa tarihiyle ilgili dersler vermeye başlar.

Jean Henri Fabre, ele aldığı konuları öğrencilerine kolay anlaşılır biçimde aktarabilmek için yeni yöntemler geliştirir. Derslerini zaman zaman şiirlerle, şarkılarla süsleyerek anlatır. Üstelik bunları da kendi yazar...

Haydi çocuklar, "minik tırtıl" şarkımızı söyleyelim.

Yeşil dalda minik tırtıl...

Yaprağı yer kıtır kıtır!
Yaprağı yer kıtır kıtır!

Öte yandan çevresindeki bitkileri ve böceklerin davranışlarını incelemeyi sürdürmektedir...

Çöl çekirgesi, Anlat bana, Taa Afrika'dan, Nasıl geldin buralara?

Aa! Nasıl gelmiş gerçekten?

Çöl çekirgeleri sürüler halinde çok uzaklara göç edebilir.

İncelemeleri için fazla uzağa gitmesine de gerek yoktur. Çoğu zaman arka bahçesinde şöyle bir dolaşması, kendine yeni bir çalışma konusu bulması için yeterli olmaktadır. Böceklerin yanı sıra, örümcekleri de inceler.

Söyle bana örümcek, O ağı nasıl örüyorsun? Avını hemencecik, Nasıl da görüyorsun!

Şu tavuk dönerini, Ne zaman yiyeceğiz? Şiir, şarkı dinlerken, Açlıktan öleceğiz!

Bunları dinlemezsek, Bilgisiz kalacağız, Sabredip de beklersen, Ayrarı da alacağız!

Elbette çalışmalarını derinleştikçe Henri Fabre arka bahçesinde bulduklarıyla yetinmemeye başlar. Artık profesyonel bir doğabilimci olarak, başka biliminsanlarıyla birlikte dağlarda keşif gezilerine çıkar. Bu gezilerde o güne kadar bilinmeyen birçok böcek türüyle ilgili yeni bilgilere ulaşır.

Aman dikkat et Theodore, bu güzel kelebeği incitmeyelim!

Aman, ne olacak bir kelebekten canım!

Olur mu öyle şey? Henri Fabre doğaya son derece saygılı bir biliminsanı.

Henri Fabre, araştırmalarını yaparken aldığı notları derlemeye başlar ve tam 30 yılda tamamlayacağı "Böcekbilimi Anıları" adlı eserini yazmaya girişir.

Ne! 30 yıl mı?

Yal Ne sandın? Ömrünü vermiş bu işe Jean Henri Amcal!

Jean Henri Fabre, böceklerin harika dünyasının büyüüne daha çocukken, bir çalının üzerindeki tırtılı gördüğü gün kapılmıştı. O günden sonra mantarlar, böğürtlenler, çekirgeler, eşekarıları ve daha nice canlı türü, yaşamından hiç eksik olmadı. Hiçbir zorluktan yılmadı. Bitkiler ve böceklerle ilgili araştırmalarını yaşamı boyunca sürdürdü. 92 yaşında yaşama veda ettiğinde, ardında yüzlerce canlı türünü herkesin anlayabileceği bir dille anlattığı sayısız makale bırakmıştı. En ünlü çalışması olan 10 ciltlik "Böcekbilim Hatıraları" ise onun "böcekbilimin babası" olarak anılması sağlanmıştır.

Ben de "tavuk dönerin babası" olarak anılmak istiyorum Peynir, bilmem anlatabildim mi?

Anlattın, anlattın! Gidelim, yiyelim hemen.